

Materiały do pracy własnej

Cz. 2
Drzewo problemu

Ashoka w Polsce
ul. Paca 40
04-386 Warszawa
Polska
info_pl@ashoka.org

Drzewo problemu

Wybierz system, który napędza i karmi twój problem

Korona – konsekwencje istnienia tego problemu:

Pień – Problem, którym chcesz się zająć:

Korzenie – systemy, które wpływają na problem:

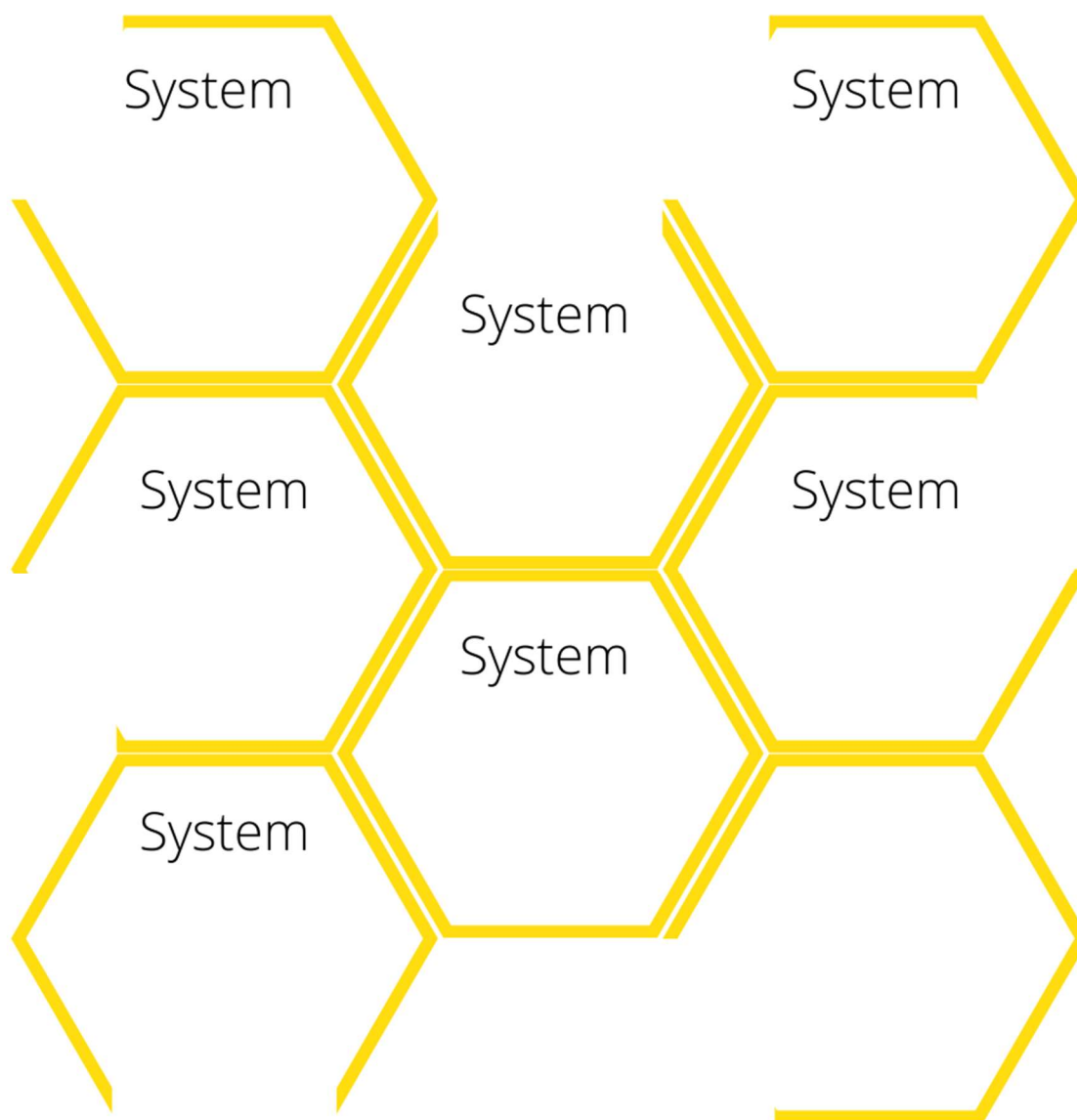
Wskazówka:

Drzewo problemu to ważne ćwiczenie. Nie spiesz się. Możesz pracować nad nim w zespole.

Pamiętaj by poprzeć sformułowany przez siebie problem danymi. Zrób solidne rozpoznanie sytuacji. Zwróć uwagę, że jeśli nie możesz znaleźć danych na temat, który Cię interesuje, może to być właśnie wskazówka do wyboru działania.

Przyjrzyj się korzeniom

Zastanów się, jakie systemy przyczyniają się do istnienia wskazanego problemu i w jaki sposób.

Przykładowe systemy

Istnieje wiele systemów, ale które z nich w znaczący sposób wpływają na Twój problem?

Gospodarka

- Lokalna i międzynarodowa
- Legalna (samochody) i nielegalna (narkotyki)
- Formalna (rynek pracy) i nieformalna (rynek małżeństw)
- Istotne elementy mogą obejmować pracowników, firmy, związki zawodowe, zachęty ekonomiczne itp.

Prawo

- Lokalne i międzynarodowe
- Obszary tematyczne (prawo karne, prawo o ruchu drogowym, prawo humanitarne)
- Orzecznictwo, prawo ustawowe, prawo silniejszego, prawo tradycji
- Prawodawstwo, egzekwowanie prawa, interpretacja prawa
- Istotne elementy mogą obejmować: ustawy, policję, polityków, sędziów, akademików, postępowania sądowe i orzeczenia, argumenty prawne, sposoby stosowania prawa itp.

Spółeczeństwo

- Rodziny
- Kręgi przyjaciół
- Sąsiedztwo
- Kluby, towarzystwa, stowarzyszenia, itp.

Jest jeszcze wiele innych systemów. Możemy wymienić tylko kilka z nich:

- Edukacja
- Transport
- Przestępczość
- Kultura
- Sprawiedliwość
- Opieka zdrowotna
- Sport
- Tkaniny społeczne
- Administracja publiczna
- Przedsiębiorstwa użyteczności publicznej
- Sztuka
- Rehabilitacja
- Finanse